

Näkökulmia tehtävien ja kuvien käsittelyyn

Kuvatehtävä s. 42

Uusi muuttaja lähdössä kaupunkiin? Maan sisäisellä muuttoliikkeellä on monenlaisia vaikutuksia kuntiin. Näkykö tämä omassa kunnassasi?

- Opiskelijan oma vastaus.

Karttatehtävä s. 43

Ennuste kunnittain 2019–2040. Suhteellinen väestömuutos (%).

Mitä päätelmiä voi tehdä kartasta?

- Väestö vähenee suurimmassa osassa maata ja väestön keskittyminen jatkuu.
- Väkiluku laskee ennusteen mukaan 259 kunnassa ja kasvaa 54 kunnassa.
- Väkiluku laskee eniten harvaan asutuilla alueilla ja kasvaa eniten suurten kasvukeskusten alueilla.
- Suuret kaupungit ja yliopistokaupungit vetävät ihmisiä.

Perustehtävät

1. Mitkä työntäviä ja vetäviä tekijöitä on Suomen kaupungistumisen taustalla?

Työntäviä tekijöitä:

- Maaseudulla työvoiman tarve on vähentynyt monesta syystä, esimerkiksi:
- maa- ja metsätalous on koneistunut
- julkisen sektorin työpaikkoja on vähän tarjolla
- palvelualan yrityksiä on vähän.
- Maaseudulla palvelut ovat vähentyneet.
- Maaseudulla on hyvin vähän opiskelupaikkoja, etenkin korkeakoulupaikkoja.
- Ikäluokkien pienentyminen ja muuttoliike heikentävät mahdollisuuksia löytää puoliso ja perustaa perhe.
- Maa- ja metsätalouteen liittyvät työt eivät välttämättä houkuta maaseudun nuoria.

Vetäviä tekijöitä:

- Kaupungeissa on paremmat koulutusmahdollisuudet.
- Kaupungeissa on paremmat palvelut.
- Kaupungeissa on paremmat mahdollisuudet työn löytämiseen ja työuralla etenemiseen.
- Kaupungeissa on monipuolisemmat harrastusmahdollisuudet.

2. Mitä etuja ja ongelmia muuttoliikkeestä voi olla

a) muuttotappiokunnalle

Etuja:

- Etuja ei juuri ole. Valtio antaa valtionosuuksia muuttotappiokunnille, mutta haitta on hyötyä suurempi.

Ongelmia:

- Työikäinen väestö muuttaa pois, mikä vähentää verotuloja. Eläkkeellä olevat vanhat ihmiset sen sijaan jäävät, ja heille tarvitaan verotulojen avulla järjestettäviä palveluja.
- Ajaudutaan oravanpyörään: yritykset lähtevät pois, koska kuluttajista on puutetta, ja kun palveluita tuottavia yrityksiä ei ole, niitä kuluttavat ihmiset muuttavat pois.
- Pienelle asukasmäärälle ei myöskään kannata järjestää julkisia palveluja. Kun esimerkiksi kouluja lakkautetaan ja yhdistetään, koulumatkat pitenevät.

b) muuttovoittokunnalle?

Etuja:

- Koska muuttajat ovat lähinnä työikäistä väestöä, heistä saadaan työntekijöitä ja samalla veronmaksajia.
- Palveluita voidaan lisätä, kun asiakkaita riittää.
- Kasvanut kysyntä houkuttelee yrityksiä, mikä lisää kunnan verotuloja.

Ongelmia:

- Jos muuttovoittokuntaan muuttaa paljon lapsiperheitä, päiväkotipaikkojen ja peruskoulupaikkojen tarve voi yhtäkkiä lisääntyä.
- Asunnot kallistuvat, mikä nostaa elinkustannuksia.
- Muuttovoittokunnassa liikenne saattaa ruuhkautua.

Aineistotehtävät

3. Tutustu Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen hyvinvointikompassiin.

a) Vertaa oman kuntasi väestötietoja koko Suomen tilanteeseen.

Opiskelijan oma vastaus.

b) Etsi kunta, jonka tiedot eroavat suuresti oman kuntasi tilanteesta ikärakenteen, kieliryhmien, koulutuksen ja perherakenteen osalta.

Opiskelijan oma vastaus.